

मराठवाडा
मुक्तिसंग्राम
दिनानिमित्त
शूर विरांना
विनम्र
अभिवादन!

www.attalmat.com

आटलमत

RNI.No. MAHMAR/2007/21199

Postal Regd. No : H2/RNP/AGD/283/2022-23

■ वर्ष - १९, अंक-२ ■ छत्रपती संभाजीनगर, सोमवार, दि. १५ सप्टेंबर २०२५ ■ किंमत २ रूपये, पाने - ४

समाजाच्या शेवटच्या घटकाच्या विकासासाठी प्रसारमाध्यमांची साथ आवश्यक - सामाजिक न्यायमंत्री संजय शिरसाट

छत्रपती संभाजीनगर
(अटुल मत प्रतिनिधी)

सामाजिक न्याय विभाग हा समाजातील तळागाळातील घटकांच्या कल्याणासाठी कार्यरत असलेला शासनाचा महत्वाचा विभाग आहे. या विभागाने हाती घेतलेल्या समाज हिताच्या विविध योजना आणि उपक्रम समाजातील शेवटच्या घटकापर्यंत पोहोचवण्यासाठी प्रसारमाध्यमांची साथ अत्यावश्यक असल्याचे सामाजिक न्यायमंत्री तथा छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्याचे पालकमंत्री संजय शिरसाट यांनी सांगितले. समाज कल्याणासाठी योगदान देणाऱ्या पत्रकारांना भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाज भूषण पुरस्काराने सन्मानित करण्याबाबत लवकरच निर्णय घेण्यात येईल, असे त्यांनी यावेळी जाहीर केले. राज्य शासनाच्या माहिती व जनसंपर्क म हासंचालनालयातर्फे छत्रपती संभाजीनगर येथे महाराष्ट्र राज्य वृत्तपत्र व प्रसारमाध्यम अधिस्वीकृती समितीच्या दोनदिवसीय बैठकीचे उद्घाटन आज पालकमंत्री संजय शिरसाट यांच्या हस्ते झाले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी इतर मागास बहुजन कल्याणमंत्री अतुल सावे होते. यावेळी आमदार प्रशांत बंब, विभागीय आयुक्त जितेंद्र

पापळकर, जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी, महाराष्ट्र राज्य वृत्तपत्र व प्रसारमाध्यम अधिस्वीकृती समितीचे अध्यक्ष यदु जोशी, माहिती व जनसंपर्क संचालक (वृत्त - जनसंपर्क) तथा समितीचे सदस्य सचिव किशोर गांगुर्डे, राज्य समितीचे सदस्य आणि विभागीय माहिती उपसंचालक उपस्थित होते.

लोकशाहीमध्ये प्रसारमाध्यमांची भूमिका अत्यंत महत्वाची आहे. चांगले काम जनतेपर्यंत पोहोचवणे आणि चुकीच्या गोष्टींना आरसा दाखवणे, हे काम प्रसारमाध्यमे करतात. सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य विभागाने अनेक चांगले उपक्रम हाती घेतले

आहेत. या विभागामार्फत राज्यात नवीन १२० वसतिगृहे उभारण्याचे प्रयत्न सुरू असून, आतापर्यंत ४८ प्रस्ताव प्राप्त झाले आहेत. वसतिगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सकस आहार मिळावा यासाठी पावले उचलण्यात येत आहेत.

समाजातील विषमतेची दरी कमी करून सामाजिक सलोखा निर्माण व्हावा, यासाठी अनुसूचित जाती आणि नवबौद्ध घटकांतील विद्यार्थ्यांना इतर प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसोबत एकत्रित प्रवेश देण्याचे प्रयत्न सुरू आहेत. यामुळे विद्यार्थीदशेपासूनच सामाजिक ऐक्याची भावना निर्माण होईल, असा

- पान २ वर

अ.भा.मराठी पत्रकार परिषदेच्या डिजिटल मीडिया अधिवेशन

पत्रकारांच्या समस्या सोडविण्यासाठी मी नेहमीच तत्पर - डॉ. भागवत कराड

छत्रपती संभाजीनगर
(अटुल मत प्रतिनिधी)

पत्रकार हे वर्षानुवर्ष समाजासाठी काम करतात. त्यांच्या समस्या मी नेहमीच गांभीर्याने घेत असतो. त्यामुळे पत्रकारांच्या आरोग्यविषयक व रेल्वेविषयक समस्या सोडविण्यासाठी मी कसोशीने प्रयत्न करीन, असा विश्वास माजी केंद्रीय अर्थ राज्यमंत्री तथा राज्यसभा खासदार डॉ. भागवत कराड यांनी व्यक्त केला.

अखिल भारतीय मराठी पत्रकार परिषदेची सलग असलेल्या डिजिटल मीडिया परिषदेच्या पहिल्या राज्यस्तरीय अधिवेशनात डॉ. भागवत कराड बोलत होते. अध्यक्षस्थानी अखिल भारतीय मराठी पत्रकार परिषदेचे मुख्य विश्वस्त एस. एम. देशमुख होते.

यावेळी व्यासपीठावर परिषदेचे अध्यक्ष मिलिंद आष्टीवरकर, विश्वस्त किरण नाईक, विश्वस्त शरद पावळे, डिजिटल मीडियाचे प्रदेशाध्यक्ष अनिल वाघमारे, कार्याध्यक्ष शिवराज काटकर, सरचिटणीस प्रा. सुरेश नाईकवाडे, कोषाध्यक्ष मंजूरभाई शेख, उपाध्यक्ष गणेश मोकाशी, गो.पी.लांडगे, लातूर विभागीय सचिव सचिन शिवशेटे, ज्येष्ठ पत्रकार धनंजय लांबे, डॉ. अनिल फळे, डॉ. मोहम्मद अब्दुल कदीर, अखिल भारतीय मराठी पत्रकार परिषदेचे छत्रपती संभाजीनगर जिल्हाध्यक्ष बालाजी सूर्यवंशी, सचिव प्रकाश भगनुरे, कार्याध्यक्ष कानिप अन्नपूर्ण, मुंबई प्रतिनिधी सुनील वाघमारे, उपाध्यक्ष महादेव जामनिक, कोषाध्यक्ष ब्रह्मानंद चक्रवार

यांच्यासह मान्यवर पदाधिकारी उपस्थित होते.

यावेळी डॉ. भागवत कराड यांनी पत्रकारांच्या विविध समस्यांविषयी सोडवणूक करण्यासंबंधी मार्गदर्शन केले. तसेच पत्रकारांच्या आरोग्यविषयक, रेल्वेविषयक व छोट्या-मोठ्या व्यवसायाला बळकटी देण्यासाठी मुद्रा लोन विषयी पाठपुरावा करण्याचे आश्वासन दिले. प्रमुख वक्ते तुळशीदास भोईट व रवींद्र पोखरकर यांनी मार्गदर्शन केले.

ज्येष्ठ पत्रकार धनंजय लांबे यांनी 'ए.आय. आणि मराठी पत्रकारिता', या विषयावर तर डॉ. अनिल फळे यांनी 'डिजिटल मीडिया : श्वास महाराष्ट्राचा', या विषयावर मार्गदर्शन केले. प्रमुख पाहुण्यांचे स्वागत अध्यक्ष बालाजी सूर्यवंशी, सचिव प्रकाश भगनुरे, कार्याध्यक्ष कानिप अन्नपूर्ण, मुंबई प्रतिनिधी सुनील वाघमारे, उपाध्यक्ष महादेव जामनिक, कोषाध्यक्ष ब्रह्मानंद चक्रवार, धनंजय लांबे, डॉ. अनिल फळे, डॉ. मोहम्मद अब्दुल कदीर यांनी केले. अध्यक्षीय समारोपात एस.एम. देशमुख यांनी डिजिटल मीडियाच्या विविध प्रश्नांना वाचा फोडली. सरकार अद्यापही यु ट्युबच्या पत्रकारांना पत्रकार मानायला तयार नाही. पत्रकारांच्या प्रशासदर्भात राज्य सरकार चालढकल करत असल्याचा आरोप त्यांनी केला. पत्रकार संरक्षण कायदा मंजूर होऊन सात वर्षे झाली. तरी सरकार अद्यापही अधिसूचना काढायला तयार नाही. पत्रकारांच्या पेन्शनचे, अधिस्वीकृतीधारक पत्रकारांचे प्रश्न प्रलंबित

- पान ३ वर

भारताने पाकड्यांना नमवले

दुबई : आशिया कप स्पर्धेतील सहाव्या सामन्यात भारताने पाकिस्तानवर जबरदस्त विजय मिळवला आहे. पाकिस्तानने पहिल्यांदा फलंदाजी करताना भारतासमोर विजयासाठी केवळ १२८ धावांचे आव्हान ठेवले होते. भारताने पाकड्यांचे हे आव्हान ७ विकेट आणि २५ चेंडू राखत पूर्ण केले. सामन्यात पहिल्यांदा फलंदाजी करताना पाकिस्तानने २० षटकांत ९ बाद १२७ धावा केल्या होत्या. पाकिस्तानचे आव्हान घेऊन मैदानात उतरलेल्या भारतीय संघाने दणक्यात सुरुवात केली होती. भारताचा सलामीवीर अभिषेक शर्माने आल्यापासून पाकिस्तानच्या गोलंदाजांना झोडायला सुरुवात केली. तर गिलही तशाच प्रकारे धुवत होता.

सलामीवीर शुभमन गिलच्या रूपात भारताला पहिला धक्का बसला. तो १० धावा करून बाद झाला. त्यानंतर अभिषेक शर्मा ३३ धावा करून बाद झाला. तिलक वमनिही ३१ धावांची खेळी केली. मात्र सूर्यकुमार यादव आणि शिवम दुबेने शेवटपर्यंत टिकून पाकिस्तानला चारीमुंड्या चीत केले. कर्णधार सूर्यकुमार यादवने या सामन्यात नाबाद ४७ धावा ठोकल्या. भारतीय संघाने चांगली सुरुवात करून पाकिस्तानला सुरुवातीचा धक्का दिले. हार्दिक पंड्याने सॅम अयुबला बाद केले आणि जसप्रीत बुमराहने मोहम्मद हरिसला पॅव्हेलियनचा रस्ता दाखवला. पाच चेंडूत तीन धावा काढून हॅरिस बाद झाला. अशाप्रकारे पाकिस्तानने सहा धावांच्या

मोबदल्यात दोन विकेट्स गमावल्या होत्या. सुरुवातीच्या अपयशानंतर फखर जमान आणि साहिबजादा फरहान यांनी पाकिस्तानचा डाव सांभाळला. या दोघांच्या फलंदाजीमुळे पॉवरप्लेच्या अखेरपर्यंत पाकिस्तानने दोन विकेटसाठी ४२ धावा केल्या. भारताने चांगली सुरुवात केली आणि पाकिस्तानला दोन धक्के दिले. पण फखर आणि साहिबजादा यांनी काही चांगले फटके मारून डाव सांभाळला. या स्पर्धेत भारताने पहिला सामना यूएईविरुद्ध खेळला होता. त्यात भारताने मोठ्या फरकाने विजय मिळवला होता. तर दुसरीकडे पाकिस्ताननेही ओम नविरुद्धच्या सामन्यात मोठ्या फरकाने विजय मिळवला होता. अशातच दोन्ही संघ आपला मागचा सामना जिंकून हा सामना खेळत आहेत.

मराठवाडा मुक्ती संग्राम दिनी ७५ हजार विद्यार्थी एका सुरात गाणार गीत

छत्रपती संभाजीनगर
(अटुल मत प्रतिनिधी)

जागर दशसूत्रीचा - स्वरगौरव मुक्तीसंग्रामाचा या घोषवाक्याखाली मराठवाडा मुक्ती संग्राम दिनाचे औचित्य साधून दि. १७ सप्टेंबर २०२५ रोजी सकाळी ९ वा. जिल्हास्तरीय भव्य कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे. या दिवशी इयत्ता ८ वी ते १२ वीचे जिल्हाभरातील ७५,००० हून अधिक विद्यार्थी सामूहिक गीत गायन व सांस्कृतिक सादरीकरण करतील, अशी माहिती जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी यांनी आज पत्रकार परिषदेत दिली.

यासंदर्भात आज जिल्हाधिकारी कार्यालयात पत्रकार परिषदेचे आयोजन करण्यात आले. जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी, जिल्हा शिक्षणाधिकारी(माध्य) श्रीमती आश्विनी लाटकर आदी उपस्थित होते. पत्रकार परिषदेत माहिती देण्यात आली की, बुधवार दि. १७ रोजी गोकुळ स्टेडीयम,

पोलीस मुख्यालय, ग्रामीण हडको छत्रपती संभाजीनगर येथे हा कार्यक्रम होणार असून या कार्यक्रमाला मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, शालेय शिक्षण मंत्री दादाजी भुसे, राज्याचे सामाजिक न्याय मंत्री तथा जिल्ह्याचे पालकमंत्री संजय शिरसाट, तसेच लोकप्रतिनिधी आदी अनेक मान्यवर उपस्थित राहणार आहेत.

या दिवशी विद्यार्थी सामूहिक श्रमदान, सांस्कृतिक कार्यक्रम, देशभक्तिपर गीते तसेच विविध उपक्रम राबवतील. तसेच मराठवाडा मुक्तीसंग्रामातील हुतात्म्यांच्या बलिदानाची जाणीव करून देत त्यांच्या कार्याचा गौरव विद्यार्थ्यांपुढे ठेवण्यात येईल.

जिल्ह्यातील प्रत्येक तालुक्यातून विद्यार्थ्यांचा सहभाग होणार असून ३०,००० विद्यार्थी शहरातून प्रत्यक्ष सहभागी असतील तर प्रत्येक तालुक्यातून ५ हजार या प्रमाणे ४५ हजार विद्यार्थी दुरदृष्ट्य प्रणालीने तालुकास्तरावरून या कार्यक्रमात सहभागी होतील, असे सांगण्यात आले.

संपादकीय

मराठवाडा मुक्तिसंग्राम दिन: इतिहास, संघर्ष आणि प्रेरणा

मराठवाडा, महाराष्ट्र राज्याच्या एका महत्वाच्या भागाची आहे, ज्याच्या इतिहासात अनेक संघर्षांची गोष्ट आहे. मुक्तिसंग्राम दिन हा त्याच्या मुक्तीच्या संघर्षाच्या स्मृतीसाठी साजरा केला जातो. १७ सप्टेंबर, या दिवशी मराठवाड्याच्या लोकांनी निजाम शासनाशी झुंजलेल्या संघर्षाच्या आधीच्या पार पार केल्या. ह्या लेखामध्ये, आम्ही त्या संघर्षाच्या वेगवेगळ्या घटनांचा अभ्यास करून, मराठवाड्याच्या लोकांच्या आत्मविश्वासाची आणि स्वातंत्र्याची प्रेरणा देणाऱ्या घटनांची चर्चा केली आहे.

मराठवाडा मुक्तिसंग्राम दिन हा भारतीय इतिहासातील एक महत्वपूर्ण दिवस आहे. हा दिवस मराठवाड्याच्या जनतेच्या स्वातंत्र्याच्या संघर्षाच्या स्मृतीस आठवतो. मराठवाड्यातील लोकांनी आपल्या स्वातंत्र्यासाठी निजाम शासनाशी केलेल्या जिद्दी संघर्षाच्या अनेक घटनांची या दिवशी स्मृतीच्या प्रकाशात आणता येते. १७ सप्टेंबर १९४८ ह्या दिवशी मराठवाडा भारतीय संघटनात विलीन झाला. पूर्वी मराठवाडा ह्या प्रदेशावर हैदराबादचे निजाम शासन करत होते. त्याच्या अधीन असलेल्या मराठवाड्यातील लोकांच्या जीवनात अनेक अवस्थितींची उपस्थिती असल्याने स्वतंत्रतेच्या आवाहनाची गरज होती.

निजाम शासनातील अत्याचार, अर्थिक वांचिती आणि सामाजिक अन्याय यामुळे मराठवाड्यातील लोकांमध्ये असंतोष वाढत गेला. निजामाच्या सेनेने लोकांवर अत्याचार केल्याने जनतेमध्ये उग्रता वाढली. या अवस्थितीत लोकांनी स्वतंत्रतेच्या मार्गावर पाऊले घेतली. अनेक सत्याग्रह, मोर्चे आणि जनआंदोलन ह्या प्रकारच्या उपायांचा आश्रय घेतला. अशा परिस्थितीत, भारतीय सरकारने ‘पोलिस अभियान’ ह्या नावाखाली सैन्यक्रियेवली केली व मराठवाडा मुक्त केला. त्यामुळे मराठवाडा भारतीय संघटनात विलीन झाला आणि या उत्कृष्ट जयाची स्मृतीस मराठवाडा मुक्तिसंग्राम दिन म्हणून साजरा केला जातो. निजाम शासन काळात, मराठवाड्यातील जनतेवर अनेक प्रकारच्या अत्याचारांची उपस्थिती झाली. जनतेवर अनवयासंगत अर्थिक बोज पडविल्या गेला, विशेषतः उच्च अधिकारांकितांनी अन्याय केला आणि स्वतंत्रता आंदोलनाच्या कार्यकर्त्यांवर संघर्ष केला. जनतेच्या धार्मिक आणि सामाजिक स्वातंत्र्याची नकार झाली आणि त्यांना अपमानित केला गेला. निजाम शासनाच्या अत्याचारांविरुद्ध मराठवाड्याची जनता मौन राहिली नसून ती संघर्षाचा मार्ग घेतला. लोकांनी सत्याग्रह, आंदोलन, मोर्चे आणि अन्य संघर्षाचारी क्रियावली आंदोलनाचा संचालन केला. वेगवेगळ्या समाज मांडळानी, युवांनी आणि स्त्रियांनी त्याच्या स्वतंत्रतेच्या हक्कासाठी संघर्ष केला.

सांविधानिक हक्क: मराठवाड्याच्या जनतेला भारतीय संविधानातील त्याच्या मूल हक्कांची ओळख होती, आणि त्या हक्कांसाठी ते संघर्ष करण्याची ठरवली. धार्मिक आणि सामाजिक स्वातंत्र्य: जनतेच्या धार्मिक आणि सामाजिक स्वातंत्र्याची नकार झाल्याने त्यांच्या मानवाधिकांरांची ओळख होती. स्वतंत्रता संग्रामाची प्रेरणा: भारतीय स्वतंत्रता संग्रामातील नेते आणि त्यांचे विचार, मराठवाड्यातील लोकांना प्रेरणा पुरवत होते. अशा प्रेरणास्त्रोतांमुळे मराठवाड्याची जनता निजाम शासनाच्या अत्याचारांविरुद्ध संघर्ष केला. मराठवाडा मुक्तिसंग्रामातील अनेक राष्ट्रीयवादी नेते त्याच्या जिद्दीच्या नेतृत्वामुळे प्रमुख झाले. त्यातील काही मुख्य नेते म्हणजे – स्व. रावसाहेब पतवर्धन, स्व. विलासराव देशमुख, गोविंदराव अडगळे, शंकरराव चव्हाण आणि अन्य.

मराठवाडा मुक्तिसंग्रामाच्या वेळी विविध सामाजिक संघटनांनी महत्वाची भूमिका बजावली. ’मराठवाडा प्रतिष्ठान’ असा एक महत्वपूर्ण संघटना त्या काळातील संघर्षात सक्रिय भूमिका बजावला. अनेक युवा संघटनांनीही निजाम शासनाविरुद्ध मोर्चे उभारले. हैदराबाद मुक्तीसंग्राम: १७ सप्टेंबर १९४८मध्ये भारतीय सेनेच्या ’पोलिस कार्यवाही’ने निजामाच्या सेनेचा मुकाबला केला. अन्यायी निवडणूक: निजाम शासनाने अन्यायीपणे निवडणूक सांगितल्या जाणाऱ्या वेळी प्रतिसादासाठी जनतेने आंदोलन केला. निजाम शासनाच्या अत्याचारांविरुद्ध महत्त्वपूर्ण सत्याग्रह आणि मोर्चे घेतले गेले. खाजगी अमर्त्यांचे उद्घाटन: निजाम शासनाच्या अत्याचारांविरुद्ध लढणाऱ्या खाजगी अमर्त्यांचे उद्घाटन. अनेक ठिकाणी जनजागरण सभा झाली, ज्यात जनतेला संघर्षाची दिशा दिली गेली. अशा विविध घटनांमुळे मराठवाडा मुक्तिसंग्राम हा भारतीय स्वातंत्र्य संग्रामाचा महत्त्वपूर्ण अध्याय म्हणून उल्लेख झाला. वाडा मुक्तिसंग्राम काळात, जनतेने विविध उपाय घेतले त्यांच्या मागणीसाठी. संघर्ष याचा मुख्य उद्देश निजाम शासनाच्या अन्यायांविरुद्ध आवाज उचलणे होते. सत्याग्रह म्हणजे अहिंसात्मक प्रतिसाद, ज्याच्या माध्यमातून जनता त्याच्या हक्कांसाठी निरंतर संघर्ष केला. तसेच, मोर्चे, जनसभा आणि जनजागरण मेळाव्यांचा आयोजन केला गेला. निजाम शासनाच्या पक्षून जनतेच्या आंदोलनांवर तीव्र प्रतिसाद दिला गेला. आंदोलनकार्यकर्त्यांवर अत्याचार केले गेले, अनेक वेळा त्यांना अरेस्ट केल्या गेला. सत्याग्रहींच्या सभा, मोर्च्यांचा विघातन केला गेला आणि त्यांच्या आंदोलनांना दमन केला गेला. १७ सप्टेंबर १९४८ला निजाम शासनाचा पतन झाला आणि मराठवाडा भारतीय संघात समाविष्ट झाला. भारतीय सेनेच्या ’पोलिस कार्यवाही’नंतर निजाम मुक्तता प्राप्त केली. मुक्तिसंग्रामाच्या या यशस्वी परिणामाने मराठवाडा भारतीय प्रजासत्ताकांत विलीन झाला. त्या आधीच्या संघर्षाच्या काळात मराठवाड्यातील जनतेने दाखवलेल्या साहस, संघर्षाच्या जिद्दीच्या आणि सत्याच्या मार्गाच्या अविचलतेच्या मोजमापासून मुक्तिसंग्राम हा यशस्वी झाला.

निजामाला मराठ्यांची मदत अन् निजामाने शब्द फिरवला

२७ डिसेंबर १७३२ रोजी बाजीराव पेशवे व चिमाजी आप्पा आणि निजाम यांची लातूरपासून आठ मैलावर मांजरा नदीकाठच्या रुई – रामेश्वर येथे ऐतिहासिक भेट झाली. त्यामागची पार्श्वभूमी समजून घेणे महत्त्वाचे आहे. त्याशिवाय रुई – रामेश्वर भेटीचे महत्त्व अधोरेखित होणार नाही.

जंजिरा येथे सिद्दी आणि पोर्तुगीजांनी पश्चिम किनारपट्टीवर मराठा वर्चस्वाला आव्हान दिले. पण बाजीरावांच्या शत्रूंमध्ये सर्वात आघाडीवर होता निजाम उल मुल्क, दख्खनचा मुघल व्हाईसरॉय (हैदराबादचा). त्याला मुघल सम्राटाचे कमकुवत नियंत्रण देखील जाणवले आणि त्याला दख्खनमध्ये स्वतःचे स्वतंत्र राज्य स्थापन करायचे होते. निजाम उल मुल्कने मुघल-मराठा करार आणि दख्खनमध्ये चौथाई गोळा करण्याच्या मराठ्यांच्या अधिकाराकडे दुर्लक्ष केले. दिल्ली दरबाराने मुघल-मराठा कराराची पुष्टी करूनही या प्रकरणाचा (१७२१ चा चिकलठाण चर्चा) शांततापूर्ण तोडगा काढण्याचे प्रारंभिक प्रयत्न अयशस्वी ठरले.

कमकुवत दिल्ली दरबारी संदिग्ध धोरण खेळत होता. एकीकडे याने दख्खनमधील मराठ्यांचा चौथाई संकलनाचा अधिकार मान्य केला, पण दुसरीकडे, निजाम उल मुल्कचे दख्खनमधील स्थान केवळ दख्खनमध्येच नव्हे तर गुजरातमध्येही वाढवून मजबूत केले.

मुघलांच्या प्रभावाला आता ग्रहण लागले होते परंतु १७२२ मध्ये, मुघल सम्राट मुहम्मद शाह ‘रंगीला’ याच्यासमोर निजाम उल मुल्कच्या प्रादेशिक महत्त्वाकांक्षा उघड झाल्या आणि त्याला बाजूला केले जाऊ लागले. निजाम उल मुल्कने आता मुघल सम्राटाविरुद्ध उघडपणे बंड केले आणि त्याच्या प्रदेशांना हैदराबादची राजधानी असलेले स्वतंत्र राज्य घोषित केले. जेव्हा मुबारीझ खानच्या नेतृत्वाखालील शाही सैन्याने निजामाला ताब्यात घेण्यासाठी दख्खनच्या दिशेने कूच केले, तेव्हा त्यांनी आपल्या जुन्या शत्रूंकडे, म्हणजे

मराठ्यांकडे मदत मागितली. साखरखेड्यांची लढाई मराठ्यांच्या उदयाची बुलढाणा जिल्ह्यात सिंदखेडराजा तालुक्यात साखरखेडा नावाचे गाव आहे. आज हे गाव विस्मरणात गेले असले तरी इ.स.१७२४ साली इतिहासाला कलाटणी देणारी एक महत्त्वाची घटना या गावात घडली आहे. इतिहासात ही घटना साखरखेड्यांची लढाई म्हणून प्रसिद्ध आहे. या लढाईमुळे मुघलांचे दक्षिणेतील वर्चस्व कायमचे संपले आणि मराठे व निजाम या दोन प्रबळ सत्ता म्हणून उदयास आल्या. छत्रपती शाहू महाराजांनी बाजीराव पेशव्यांना निजामाला मदत करण्यासाठी तुकडी पाठवण्याची सूचना केली. त्यांच्या सामूहिक सैन्याने १७२४ मध्ये साखरखेडा येथे शाही सैन्याचा पराभव केला. परंतु, त्याच्या स्वभावाप्रमाणे, धोका टळलेला पाहून निजाम उल मुल्कने १७१८ च्या मुघल-मराठा कराराचा सन्मान करण्यास नकार देऊन पुन्हा मराठ्यांना आव्हान दिले. मीठ चोळण्यासाठी निजाम

उल मुल्कने कोल्हापुरचे छत्रपती संभाजी दुसरे , चंद्रसेन जाधव, उदाजी चव्हाण आणि राव रंभा निंबाळकर यांची छत्रपती शाहूंच्या विरोधात युती केली. १७२७ मध्ये पेशवे आणि त्यांचे सैन्य चौथाई गोळा करण्यासाठी गेले तेव्हा निजामाच्या सैन्याने त्यांना आव्हान दिले. मराठ्यांनी निजामाच्या सैन्याला वश करण्यात यश मिळवले आणि प्रत्युत्तरादाखल जालना, बुन्हाणपूर आणि खानदेश देखील

लुटले.

सांस्कृतिक आणि साहित्यिक चळवळीचा उदय – संपूर्ण महाराष्ट्रात ब्रिटिश अंमल होता, मात्र मराठी भाषिक प्रदेश असलेल्या मराठवाड्यात निजामशाही होती. शिक्षणाची गैरसोय होती, काही शाळा होत्या पण त्यांची भाषा उर्दू होती. १९१७ साली हैद्राबादमध्ये उस्मानिया विद्यापीठ व १९२७ मध्ये औरंगाबादला इंटरमिजिएट कॉलेज स्थापन

झाले. आजुबाजूच्या विदर्भ, पश्चिम महाराष्ट्र , दक्षिण महाराष्ट्रात ब्रिटिश सत्ता होती, ब्रिटिश आधुनिक शिक्षणाच्या बाबतीत आग्रही होते. त्यामुळे तिथल्या जनतेचे शिक्षण होत होते. मात्र मराठवाड्यात आधुनिक शिक्षण शिकण्याला मर्यादा येत होत्या त्याच बरोबर निजाम संस्थानमध्ये मराठवाड्यातील लोकजीवनावर चौफ्रेर सांस्कृतिक आक्रमण चालू होते.

सांस्कृतिक चळवळीचा उदय

स्वातंत्र्याच्या चळवळी इतर भागात आकार घेत होत्या. त्यामुळे मराठवाड्यातही सामाजिक आणि सांस्कृतिक चळवळीच्या माध्यमातून लोकजागृती मूळ धरत होती. लातूरमध्ये पुण्यावरून येऊन लोकमान्य टिळकांनी इ.स. १८९१ मध्ये पहिली जिनिंग प्रेस काढली. त्यातून राजकीय जागृतीचं पाऊल मराठवाड्यात पडलं.. या निमित्ताने लोकमान्य टिळक यांनी हिंगोली, परभणीस भेट दिली होती.

१९०१ मध्ये परभणीत सुरु झालेले गणेश वाचनालय मराठवाड्यातील पहिले वाचनालय होते. त्यानंतर हिंगोली, कळमनुरी, औंढा, औसा, सेलू, मानवत, नळदुर्ग, तुळजापूर, चाकूर, लोहारा येथेही वाचनालये सुरु झाली. १ ऑगस्ट १९२० रोजी औरंगाबाद येथे बलवंत वाचनालय स्थापन झाले. आ. कृ. वाघमारे हे या वाचनालयाचे प्रवर्तक होते. खाजगी शाळा या राष्ट्रीय भूमिकेतून कार्य करू लागल्या. सरकारचे धोरण खासगी शाळांबाबत फ़्फ़ारसे अनुकूल नव्हते तरीही इ.स. १९३५ च्या सुमारास २० खासगी शाळा राष्ट्रीय भावनेतून सुरु झाल्या. त्यात परभणीचे नूतन विद्यालय, औरंगाबादचे सरस्वती भुवन विद्यालय, शारदा मंदिर हिप्परगा येथील राष्ट्रीय विद्यालय, श्रीकृष्ण विद्यालय गुंजोटी, योगेश्वरी विद्यालय अंबाजोगाई, श्यामलाल विद्यालय उदगीर, ज्युबिली विद्यालय लातूर, नुतन विद्यालय सेलू, राजस्थान विद्यालय लातूर, भारत विद्यालय उमरगा, चंपावती विद्यालय बीड, नुतन विद्यालय उमरी, प्रतिभा निकेतन नांदेड, मराठा हायस्कूल औरंगाबाद असा क्रम लागतो. यामागे स्वामी रामानंद तीर्थ व बाबासाहेब परांजपे यांची प्रेरणा होती. वरील शिक्षण संस्थांनी मराठवाड्यात राष्ट्रीय जागृतीचे कार्य केले. शारदा मंदिर शाळेमुळे मुर्लीच्या शिक्षणाला चालना मिळाली. तर मराठा शिक्षण संस्थेने बहुजनांसाठी शिक्षणाची दारे खुली केली.

- जिल्हा माहिती अधिकारी, उस्मानाबाद

समाजाच्या शेवटच्या घटकाच्या विकासासाठी प्रसारमाध्यमांची साथ आवश्यक

पान १ वरून

उद्देश असल्याचे पालकमंत्री श्री. शिरसाट यांनी सांगितले. सामाजिक न्याय विभागामार्फत समाजकल्याणासाठी सकारात्मक बदल घडविण्यासाठी पावले उचलली जात आहेत. योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी आणि वंचित घटकांच्या विकासाला गती देण्यासाठी प्रसारमाध्यमांनी सकारात्मक साथ द्यावी, असे आवाहन पालकमंत्री शिरसाट यांनी केले. समाज कल्याण क्षेत्रात, विशेषतः अनुसूचित जाती आणि नवबौद्ध घटकांच्या विकासासाठी योगदान देणाऱ्या व्यक्तींना भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाज भूषण पुरस्काराने सन्मानित केले जाते. यापुढे या क्षेत्रात काम करणाऱ्या पत्रकारांनाही या पुरस्काराने गौरवण्याबाबत लवकरच निर्णय घेतला जाईल, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

योजनांच्या अंमलबजावणीत प्रसार

माध्यमांची भूमिका महत्वाची: **अतुल सावे** लोकशाहीचा चौथा आधारस्तंभ अशी प्रसारमाध्यमांची ओळख आहे. आजही समाजाला दिशा देण्याचे आणि शासनाच्या योजनांची माहिती शेवटच्या घटकापर्यंत पोहोचवण्याचे महत्त्वपूर्ण कार्य प्रसारमाध्यमे करतात. योजनांबाबत जनतेच्या प्रतिक्रिया मांडणे आणि आवश्यक बदल सुचवणे यातही

प्रसारमाध्यमांची भूमिका मोलाची आहे. त्यामुळे शासकीय योजनांच्या प्रभावी अंमलबजावणीत प्रसारमाध्यमांचे योगदान महत्त्वपूर्ण असल्याचे इतर मागास बहुजन कल्याणमंत्री अतुल सावे यांनी सांगितले. इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत राबवल्या जाणाऱ्या योजनांच्या अंमलबजावणीबाबत त्यांनी माहिती दिली.

सामाजिक न्याय विभागाच्या योजनांच्या अंमलबजावणीत पत्रकारांचा सहभाग घ्यावा: **यदु जोशी** – सामाजिक न्याय आणि इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग समाजातील मोठ्या घटकांच्या कल्याणासाठी कार्यरत आहेत. शासनाच्या प्रतिमानिर्मितीत या विभागांची भूमिका महत्त्वाची आहे. त्यामुळे या विभागांच्या योजनांची प्रभावी आणि पारदर्शक अंमलबजावणी होणे आवश्यक आहे. यासाठी विभागीय स्तरावर स्वतंत्र समिती स्थापन करून त्यात पत्रकारांचा सहभाग घेतल्यास योजनांची अंमलबजावणी अधिक प्रभावी होईल, असे महाराष्ट्र राज्य वृत्तपत्र व प्रसारमाध्यम अधिस्वीकृती समितीचे अध्यक्ष यदु जोशी यांनी सांगितले.

तसेच, अनुसूचित जाती आणि नवबौद्ध घटकांच्या कल्याणासाठी योगदान देणाऱ्या पत्रकारांना दरवर्षी भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

समाजभूषण पुरस्काराने सन्मानित करण्याचा निर्णय घ्यावा, असे आवाहन त्यांनी केले. प्रसारमाध्यमांमुळे लोकशाही बळकट झाली आहे. कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या युगात तंत्रज्ञानाचे चांगले बदल तसेच काही दुष्परिणाम ही दिसत आहेत. याबाबत प्रसारमाध्यमांनी समाजाला मार्गदर्शन करून येणाऱ्या आव्हानांची जाणीव करून द्यावी, असे मत आमदार प्रशांत बंब यांनी व्यक्त केले.

प्रसारमाध्यमांमुळे प्रशासकीय कामकाजात सकारात्मक बदल घडतात, असे विभागीय आयुक्त जितेंद्र पापळकर यांनी नमूद केले. तसेच, हुंडाबळी, बालविवाह, गर्भलिंग निदान आणि स्त्री-भ्रूण हत्या यासारख्या चुकीच्या प्रथांना आळा घालण्यासाठी प्रसारमाध्यमांनी पुढाकार घेऊन प्रशासनाला सहकार्य करावे, असे आवाहन जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी यांनी केले.

प्रारंभी माहिती व जनसंपर्क विभागाचे संचालक किशोर गांगुर्डे यांनी प्रास्ताविकात बैठकीच्या आयोजनाची भूमिका विशद केली आणि पत्रकारांना देण्यात येणाऱ्या सुविधांबाबत माहिती दिली. छत्रपती संभाजीनगर विभागीय अधिस्वीकृती समितीचे अध्यक्ष डॉ. माधव सावरगावे यांनी उपस्थितांचे आभार मानले. सूत्रसंचालन जिल्हा माहिती अधिकारी डॉ. मिलिंद दुसाने यांनी केले.

सोलह कारण उपवास करणाऱ्या तपस्वींची पारणा संपन्न

छत्रपती संभाजीनगर (अटल मत प्रतिनिधी)

उपाध्याय श्री विरंजन सागर जी महाराज यांनी आज श्री १००८ भगवान मल्लिनाथ दिगंबर जैन मंदिर, देशमुख नगर येथे सर्व तपस्वींची पारणा केला. आज सकाळी चार तपस्वींनी १६ दिवसांची कठोर तपस्या पूर्ण केली - विनीत लोहाडे, ज्योती शीतल काला, तनुजा शिखरचंद ठोळे आणि सुमन जैन प्रेमचंद जैन ढोळे. या सर्वांनी साधना केली आणि आज सकाळी भव्य शोभायात्रा काढण्यात आली, ज्यामध्ये तपस्वींना बग्यांवर बसवून नगरभ्रमण घडविण्यात आले.

देशमुख नगर कमिटीने त्यांचे भव्य स्वागत व सन्मान केला. मंचावर गुरुदेव याचा पादप्रक्षालन तनुजा शिखरचंद ढोळे परिवाराने केला तसेच शास्त्र भेट चुडीवाल परिवाराने केली. या प्रसंगी खंडेलवाल समाजाचे समाजातील अनेक मान्यवर उपस्थित होते.

सभेला संबोधित करताना मुनिश्री म्हणाले - सोलह कारण भावना केल्याने तीर्थंकर प्रकृतीचे बंध होते, आणि जे तप, त्याग, तपस्या करतात ते अनंत कर्माची निर्जरा करून स्वर्गाची प्राप्ती करतात. पंचम कालात हीन सहनशीलता असूनही श्रावक साधना करतात, तप करतात आणि तपाच्या माध्यमातून संयमाच्या मार्गावर पुढे जातात.

प्रत्येकाने एक लक्ष्य ठरवणे आवश्यक आहे. मंजिल गाठायची असेल तर भगवान होण्यासाठी प्रथम ध्येय निश्चित करावे लागते, आणि त्या पायऱ्यांवर चालूनच भगवान होऊ शकतो.

मुनिश्री पुढे म्हणाले - नवीन गुण, नवीन रंगत आणि नवे अरमान निर्माण करा. या मातीच्या पुतळ्यात भगवानाला जन्म द्या. त्याग आणि तपस्येमुळे मन संतुलित होते, इंद्रिये वशात राहतात आणि आपले विचार व भावना निमळ होतात. यानंतर चारही तपस्वींना आशीर्वाद देऊन मुनिश्रींनी त्यांच्या उज्वल भविष्याच्या मंगलकामना केल्या.

जागतिक कौशल्य स्पर्धेत सहभागी होण्यासाठी नोंदणी करण्याचे आवाहन

छत्रपती संभाजीनगर (अटल मत प्रतिनिधी)

जागतिक कौशल्य विकास स्पर्धा दर दोन वर्षांनी होते. ही जगातील सर्वात मोठी व्यावसायिक शिक्षण आणि कौशल्य उत्कृष्टता स्पर्धा असून जगभरातील २३ वर्षांखालील तरुणांकरिता त्यांच्यातील कौशल्य सादर करण्याची ही स्पर्धा ऑलिम्पिक खेळासारखीच आहे.

२ वर्षांनी आयोजित केली जाणारी सदर जागतिक कौशल्य स्पर्धा सन २०२६ मध्ये शांघाई येथे आयोजित होणार आहे. याकरीता जिल्हा, विभाग, राज्य आणि देशस्तरावर स्पर्धा घेतली जाणार असून याद्वारे गुणवान कौशल्याधारक पात्र स्पर्धक निवडले जाणार आहेत. त्यानुसार सदर जागतिक कौशल्य स्पर्धा २०२६ मधील जिल्हास्तरीय कौशल्य स्पर्धेकरीता पात्रता निकष खालीलप्रमाणे आहे.

पात्रता निकष - १. जागतिक कौशल्य स्पर्धा २०२६ करीता वयोमर्यादा हा एकमेव निकष ठरविण्यात आलेला आहे. २. यासाठी वयोमर्यादा : कमीत कमी १६ वर्षे जास्तीत जास्त दि. १ जानेवारी, २००४ किंवा तद्नंतरचा जन्म दिनांक असणे अनिवार्य आहे.

पत्रकारांच्या समस्या सोडविण्यासाठी मी नेहमीच तत्पर - डॉ. भागवत कराड

पान १ वरून

असल्याचेही त्यांनी सांगितले. अधिवेशनाचे प्रास्ताविक बालाजी सूर्यवंशी यांनी तर आभार प्रकाश भगनुरे यांनी मानले. या अधिवेशनात ज्येष्ठ

पत्रकार राम अग्रवाल, नागेश गजभिये, स.सो.खंडाळकर, डॉ. धनंजय लांबे, डॉ. मोहम्मद अब्दुल कदीर, जगन्नाथ सुपेकर, रमेश खोत, यांचा पत्रकारितेतील दीर्घ सेवेबद्दल सन्मानपूर्वक सत्कार

करण्यात आला. या अधिवेशनासाठी राज्यभरातील मुद्रित माध्यमे, इलेक्ट्रॉनिक मीडिया, यु ट्युब चॅनेल व पोर्टलच्या पत्रकार व संपादकांची मोठ्या प्रमाणावर उपस्थिती होती.

परभणी शहरातील रस्त्यांच्या समस्या दूर कराव्यात

परभणी शहरातील उडान पुलाच्या नुकसानी मुळे आजकाल दुर्दैवी घटना घडतात, या दुर्दैवी घटनांमध्ये अनेक लोकांना आपले प्राण गमवावे लागले आहेत, उडान पूल हा एक मुख्य ठिकाण आहे जो महत्त्वाचे रस्ते, जिंतूर रोड, गंगाखेड रोड, बसमत रोड रस्त्यांवर अनेक ठिकाणी ते खड्डे रोड

वारंवार अनेक लोक निवेदन देत आहे. हा पूल गेल्या अनेक वर्षांपासून वाईट स्थितीत आहे. समस्या ही आहे की या प्रकरणाला प्रशासन गांभीर्याने घेतले जात नाही. हे तीन महिन्यांपासून फुटपाथ तोडफोड प्रलंबित ठेवण्यात आले आहे.

सोय नाही आहे. प्रशासनाने दखल घेऊन मार्ग काढावा अशी विनंती तुमच्या मदतीने आम्ही मुख्यमंत्र्यांना अशी विनंती करतो की, हा प्रश्न लवकरात लवकर सोडवावा आणि लोकांना मूलभूत दिलासा द्यावा आणि रस्ते आणि रस्त्यांच्या समस्या दूर कराव्यात, अशी मागणी मी मोहम्मद मुजाहिद, (एमग्रुप परभणी) यांनी केली आहे.

श्री गणेशा आरोग्याचा; उपक्रमात २० हजार जणांची आरोग्य तपासणी

छत्रपती संभाजीनगर (अटल मत प्रतिनिधी)

गणेशोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या संकल्पनेतून मुख्यमंत्री सहायता निधी व धर्मादाय रुग्णालय मदत कक्ष व विविध आरोग्य संस्थांच्या सहकार्याने दि.२७ ऑगस्ट ते दि.५ सप्टेंबर या कालावधीत 'श्री गणेशाआरोग्याचा' हा उपक्रम राबविण्यात आला. या उपक्रमांतर्गत जिल्ह्यात २४६ शिबीरांत २० हजार लोकांची मोफत आरोग्य तपासणी करण्यात आली. त्यात ६९६४ पुरुष, ७७२२ महिला, तसेच ५३६४ बालके यांची तपासणी करण्यात आली. पैकी ४२२ जणांचे ईसीजी व ७२१४ जणांच्या रक्त तपासण्या करण्यात आल्या. तसेच तपासणीसाठी आलेल्या व्यक्तींची आयुष्मान भारत कार्डची नोंदणी ही करण्यात आली. मुख्यमंत्री सहायता निधी कक्षाशी संलग्न रुग्णालये, महात्मा जोतिब फुले जनआरोग्य योजनेशी

संलग्न रुग्णालये, जिल्ह्यातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रे व उपकेंद्रे यांच्या माध्यमातून या शिबिरांचे आयोजन केले गेले. जिल्ह्यातील गणेशोत्सव मंडळांनी या उपक्रमात सक्रीय सहभाग नोंदवला. गणेश दर्शनासाठी आलेल्या भाविकांचे तज्ज्ञ डॉक्टरांमार्फत रक्तदाब, रक्तातील साखर, इ सी जी, रक्त तपासणी, नेत्र तपासणी, दंत तपासणी इत्यादी तपासण्या केल्या. त्याचबरोबर मधुमेह, हृदयरोग, कर्करोग, यांसारख्या दुर्धर आजारांवरील योग्य ते मार्गदर्शन व उपचार करून देण्याकरिता मुख्यमंत्री सहायता निधी व इतर शासकीय योजनांमार्फत कशाप्रकारे सहाय्य मिळेल याबाबतचे प्रबोधन शिबिरांमध्ये करण्यात आले. या उपक्रमासाठी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाचे अधिष्ठाता डॉ. शिवाजी सुक्रे, जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. अभय धानोरकर, डॉ. कमलाकर मुदखेडकर, जिल्हा माता व बालसंगोपन अधिकारी डॉ. विशाल बेंद्रे यांनी सहकार्य केले.

फुलंब्रीत शिक्षक परिषदेला भरघोस प्रतिसाद 'प्रगत विद्यार्थी, समाधानी शिक्षक' या ध्येयासाठी एकत्रित पावले!

शिक्षकांच्या प्रगतीतूनच जागतिक दर्जाचे विद्यार्थी घडतात, आणि प्रगत विद्यार्थी व समाधानी शिक्षक हेच शिक्षण क्षेत्राचे खरे ध्येय असले पाहिजे असा ठाम विश्वास देणारी शिक्षक परिषद नुकतीच फुलंब्री तालुक्यात उत्साहात पार पडली. जिल्हा परिषद शाळांमध्ये जागतिक दर्जाचे शिक्षण पोहोचविण्याचा आणि विद्यार्थ्यांना नवीन संकल्पनांद्वारे स्व निर्मित भविष्याकडे वाटचाल करण्याचा निर्धार या उपक्रमातून दिसून आला.

या परिषदेमार्फत शिक्षक व विद्यार्थ्यांसाठी एक अभिनव शैक्षणिक दिशा आखण्यात आली. या कार्यक्रमात शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाचे माजी सचिव श्री. नंदकुमार सर यांनी शिक्षकांच्या नेतृत्वक्षम भूमिकेवर सखोल मार्गदर्शन केले. त्यांनी सांगितले की, शिक्षक हे केवळ अध्यापक नसून समाजपरिवर्तनाचे खरे शिल्पकार आहेत.

याच मंचावर राज्य प्रशिक्षण समन्वयक श्री. नीलेश घुगे यांनी जिज्ञासू वृत्ती, सहाध्यायी अध्ययन, आणि आधुनिक साधनांचा प्रभावी वापर या घटकांची शैक्षणिक गुणवत्ता वाढविण्यातील भूमिका स्पष्ट केली.

त्यांनी शिक्षण अधिक विद्यार्थी केंद्रित व प्रेरणादायी बनविण्याचे महत्त्व अधोरेखित केले. 'आदर्श शाळा व गुणवंत शिक्षक सन्मान सोहळा' ठरला आकर्षणाचा केंद्रबिंदू या परिषदेत 'आदर्श शाळा व गुणवंत शिक्षक सन्मान सोहळा उत्साहात पार पडला. आंतरराष्ट्रीय नामांकन प्राप्त केलेल्या शाळेचे शिक्षक श्री. दत्तात्रय वारे, यांच्यासह इतर गुणवंत शिक्षक वा सन्मान करण्यात आला. हा सोहळा केवळ गौरवाचा नव्हे, तर दत्तर शिक्षकांसाठी पेरणेचा स्रोत ठरला.

एक पाऊल पुढे - गुणवत्तापूर्ण शिक्षणाकडे!
या शैक्षणिक परिषदेमुळे फुलंब्री तालुक्यातील शिक्षक व विद्यार्थ्यांम

ध्ये नवचैतन्य व उत्साहाची लहर निर्माण झाली आहे. गुणवत्तापूर्ण शिक्षणाच्या दिशेने हा परिसर आता अधिक आत्मविश्वासाने पाऊल पुढे टाकत आहे.

फुलंब्रीत शिक्षण क्षेत्राला नवा वेग

या परिषदेमुळे फुलंब्री मतदारसंघातील शैक्षणिक उन्नतीला नवा वेग लाभला आहे. मतदारसंघातील शाळांना आवश्यक भौतिक सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी आपण नेहमीच पुढाकार घेत आलो आहोत, अशी स्पष्ट भूमि का अतुल चव्हाण मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, छत्रपती संभाजीनगर यांनी यावेळी मांडली.

दिव्यांग कल्याण समिती बैठक दिव्यांगांच्या कल्याणाच्या योजना राबवा- जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी

छत्रपती संभाजीनगर (अटल मत प्रतिनिधी)

दिव्यांगांच्या कल्याणासाठी शासनाच्या अनेक योजना आहेत. तसेच त्यासाठी अनेक सामाजिक संस्थाही प्रयत्नशील असतात. त्यांचा योग्य समन्वय साधून दिव्यांग कल्याणाचा योजना राबवाव्या. जिल्ह्यात दिव्यांगांचे सर्व्हेक्षण करून अधिआधिक दिव्यांगांपर्यंत पोहोचवा, असे निर्देश जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी यांनी आज दिले.

दिव्यांग कल्याण समितीची बैठक आज जिल्हाधिकारी कार्यालयात पार पडली. जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अंकीत, जिल्हा शल्य चिकित्सक डॉ. के. एस. मुदखेडकर, जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. अभय धानोरकर, दिव्यांग कल्याण विभागाचे विजय कंचेकर, जिल्हा अग्रणी बँक व्यवस्थापक प्रेषित मोघे, मनपा उपायुक्त लखीचंद चव्हाण तसेच नगरपालिकांचे अधिकारी, स्वयंसेवी संस्थांचे प्रतिनिधी आदी उपस्थित होते.

जिल्ह्यातील दिव्यांगांच्या कल्याणासाठी विविध उपाययोजना राबविण्यात येतात. त्याचा आढावा आज

जिल्हाधिकारी स्वामी यांनी घेतला. दिव्यांगत्व निश्चिती ते दिव्यांगत्वावर उपचार करून पुनर्वसन, दिव्यांग व्यक्तीचे आर्थिक स्वावलंबित्व अशा विविध विषयांवर चर्चा करण्यात आली. दिव्यांगांच्या कल्याणासाठी महानगर पालिकेच्यावतीने १८ कलमी योजना राबविण्यात येत असल्याचे सांगण्यात आले. सक्षम अॅप द्वारे दिव्यांगांची नोंदणी करण्यात येत आहे. जिल्ह्यातील दिव्यांगांचे सर्व्हेक्षण करण्यात येत आहे. यासंदर्भातील प्रक्रिया राबवावी.

दिव्यांगांच्या पुनर्वसनासाठी प्रधानमंत्री दिव्याशा केंद्र स्थापन करणे, जिल्हा दिव्यांग पुनर्वसन केंद्रासाठी मध्यवर्ती ठिकाणी जागा देणे आदी विषयांवर चर्चा करण्यात आली. जिल्हाधिकारी स्वामी यांनी सांगितले की, दिव्यांगांना स्वावलंबी होऊन त्यांचे जीवनमान सुकर करण्यासाठी शासनाच्या योजना

आहेत. त्याचा त्यांना लाभ मिळवून देण्यासाठी सर्व संबंधित विभागांची प्रयत्न करावेत. दिव्यांगांचे सर्व्हेक्षण राबवावे. दिव्यांगांना रोजगारासाठी त्यांचे कर्ज प्रस्ताव बँकांनी विनाविलंब मार्गी लावावे, असे निर्देश त्यांनी दिले.

RNI.No. MAHMAR/2007/21199